

ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΑΛΤΑΤΖΗ

Ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἱεροδιδασκάλου

ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ ΘΩΜΑΔΟΥ

Τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων.

Ἐν τῷ κατὰ τὸ Σταυροδρόμιον πανσέπτῳ Ναῶ
τῶν Εἰσοδίων.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

Τύποις Ἀντωνίου Κορομηλᾶ καὶ Πλάτωνος Πασπαλλῆ.

1855.

4358

ΛΟΓΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΑΛΤΑΤΖΗ

Ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἱεροδιδασκάλου

ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ ΘΩΜΑΔΟΥ

Τῆ Κυριακῆ τῶν Μυροφόρων.

Ἐν τῷ κατὰ τὸ Σταυροδρόμιον πανσέπτῳ Ναῷ
τῶν Εἰσοδίων.

ΕΝ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

Τύποις Ἀντωνίου Κορομηλᾶ καὶ Πλάτωνος Πασπαλλῆ.

1855.

ΛΟΓΟΣ

Εἰς τὸ μνημόσυνον τοῦ ἀοιδίμου Ἐμμανουὴλ Βαλτατζῆ.

« Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν,
» ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο ».

Χρέος εὐσεβὲς καὶ ὄσιον, ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ, ὑπὸ τῆς ἀγίας ἡμῶν καὶ ὀρθοδόξου πίστεως ἐπιβαλλόμενον συνήθροισεν ἡμᾶς ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ τούτου σκηνώματος τοῦ Θεοῦ. Ἄνδρὸς ἐναρέτου καὶ θεοσεβοῦς πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος, τοῦ ἀοιδίμου ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΑΛΤΑΤΖΗ τὸ ἱερόν ἐπιτελοῦμεν μνημόσυνον· καὶ ἡ μὲν ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία μετὰ μητρικῆς ὄντως στοργῆς προσάγει τῷ Θεῷ διὰ τῶν σεβασμίων Ἱεραρχῶν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, καὶ ἀναπέμπει τὰς ἰλασθηρίους αὐτῆς εὐχὰς καὶ δεήσεις ὑπὲρ τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως τοῦ κεκοιμημένου, σύμπασα δὲ τῶν παρεστώτων ἡ μελανειμονοῦσα ὀμήγυρις περικυκλοῦσα τὰ βαρυπενθῆ αὐτοῦ τέκνα, καὶ τὸν ἀδελφόν, καὶ τοὺς λοιποὺς συγγενεῖς καὶ οἰκείους, συμμιγνύουσιν ἕκαστος τὰ ἴδια δάκρυα, ὅσα δικαίως ἐποφείλονται εἰς τὴν μνήμην τοιοῦτου νεκροῦ, ὡς τελευταία τιμὴ καὶ προσφορὰ ἐπικήδειος· καὶ ἤρχουν μὲν ταῦτα βεβαίως εἰς ἀνάπαυσιν καὶ τῆς μακαρίτιδος ψυχῆς, καὶ τῶν εἰς λύπην βεβυθισμένων ἡμῶν καρδιῶν· ἐπειδὴ ὅμως καὶ παρὰ τῶν ἀναξίων χειλέων μου ἀπητήθησαν αἱ παρηγορητικαὶ τοῦ Θεοῦ λόγου φωναί, οὐδόλως ἐδίστασα νὰ ραντίσω καὶ γὼ ψεκάδας τινὰς μύρου ἐπὶ τὸν τάφον ἐκείνου, ὡς εὐτελεῖ ἔρανον εἰς τὴν ἱεράν ταύτην ἀλλὰ σκυθρω-

πὴν ἀγιστείαν, τελουμένην ὡς ἔκτινος προνοίας ἐν ἡμέρα, καθ' ἣν καὶ τὴν μνειάν ποιούμεθα τῶν ἀγίων Μυροφόρων γυναικῶν, αἵτινες μύρα καὶ ἀρώματα λαβοῦσαι ἤλθον κλαίουσαι, ἵνα ἀλείψωσι τὸν πρωτότοκον τῶν νεκρῶν, τὴν ἀπαρχὴν τῶν κεκοιμημένων· καθὼς δὲ πρὸς ἐκείνας ἄγγελος ἀστραπήφορος ὠράθη καταστέλλων τὸν θόρυβον αὐτῶν τῆς ψυχῆς, εἶπε ὁ ἀχομφος οὗτος λόγος γένοιτο παραμυθίας βάλσαμον εἰς τὰς καρδίας τῶν τεθλιμμένων!

Ἀδελφοί! Ἐὰν τὸ Βῆμα τοῦτο ὑπερανεστηκὸς ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐκκλησίας ὑψηλὸν καὶ μετάρσιον προώρισαι, ἵνα ἀνυψοῖ τὰ ὄμματα καὶ τὴν προσοχὴν τῶν κάτωθεν εἰς τὰ ἄνω, τῶν γηίνων εἰς τὰ ἐπουράνια· ἐὰν τὸ καθήκον ἡμῶν τῶν λειτουργῶν τοῦ Εὐαγγελίου ἦναι νὰ ἀποσπῶμεν τὰς καρδίας τῶν ἀκροατῶν τοῦ λόγου ἀπὸ τῶν προσκαίρων εἰς τὰ αἰώνια· δὲν θέλω διὰ τοῦτο μείνει στεφρὸς καὶ ἀκαμπτος εἰς ὅλην τοῦ χρέους τὴν αὐστηρότητα· θέλω συγκαταβεῖ προσγειότερον, θέλω σταθμίσει τὸ βῆμα τῆς προκειμένης θλίψεως, θέλω κοινωνήσει τῶν αἰσθημάτων ὑμῶν, ἵνα συνανυψώσω ὑμᾶς πρὸς τὸν παρήγορον ἐκεῖνον, ὅστις λέγει, « ἐγὼ εἰμὶ ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ ».

Μέγα τὸ δεινὸν ἀληθῶς! βαρεῖαν ὑπέστημεν τὴν ζημίαν, ἀγαπητοί! βαθέως αἰσθάνομαι τὸν πόνον καὶ τὴν ὀδύνην τῶν τέκνων καὶ συγγενῶν τοῦ θρηνουμένου νεκροῦ! Δίκαιον, ναί! δίκαιον πᾶν, ὅσον ἐκχέετε δάκρυον, εὐσεβεῖς παῖδες, στερηθέντες τοιοῦτου πατρὸς· πατρός, ὅστις παρέσχεν εἰς ἡμᾶς οὐ μόνον τὸ εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὸ εὖ εἶναι· πατρός, τὸν ὅποιον πολλοὶ καὶ τῶν ξένων αὐτῶν ὡς πατέρα θρηνοῦσι· πατρός, ὅστις ἀποθνήσκων κληροδοτεῖ εἰς ὑμᾶς μετὰ τοῦ πλοῦτου τοῦ ὕλικου, καὶ τὸν πολὺ τιμωφέστερον καὶ βεβαίωτερον πλοῦτον τοῦ καλοῦ παρα-

δείγματος καὶ τῆς ἀγαθῆς ὑπολήψεως· διακαίεται, καὶ δικαίως, ἡ καρδιά ὑμῶν, διὰ τὸ αἰφνίδιον τοῦ θανάτου αὐτοῦ γενομένου ἐν ἀπομονώσει ἀγροτικῆ, μακρὰν τῶν φιλάτων, μακρὰν τῆς παρ' ὑμῶν φιλοσόργου θεραπείας, ἐν ἐρημίᾳ φίλων, ἐν σερήσει τῶν πλειοτέρων ἀνθρωπίνων βοηθημάτων· θλιβερά πάντως καὶ κατάπικρος τῶν περιστατικῶν τούτων ἡ ἀναπόλησις! Συγκλαίω καὶ μετὰ τῶν πολλῶν καὶ πολυαριθμῶν φίλων τοῦ αἰοδίου· ἐπὶ πολὺ πάντες χρόνον καὶ οὗτοι θέλουσιν ἀναπολεῖ μετὰ συνοχῆς καρδίας, οὐ μόνον τὸ πρᾶον, τὸ μειλίχιον, τὸ εὐπροσήγορον, τὸ ταπεινὸν, ἀλλὰ καὶ τὸ τίμιον, ἀλλὰ καὶ τὸ εἰλικρινές, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπεικὲς τοῦ ἦθους, τοῦ μακαρίτου Βαλτατζῆ. Συμμερίζομαι τὸν κοπετὸν καὶ τοὺς στεναγμοὺς τῶν μυρίων ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθέντων ἀνθρώπων, πάσης τάξεως, πάσης ἡλικίας, παντὸς ἐπαγγέλματος, ὁμογενῶν καὶ ἀλλογενῶν, καὶ γνωστῶν καὶ ἀγνωστῶν, οἵτινες πάντοτε εὕρισκον ὑπὸ τὰ στήθη αὐτοῦ ψυχὴν χριστιανικὴν, καρδίαν εὐσυμπάθητον καὶ φιλάνθρωπον. Ἀποδύρομαι καὶ χώρας, καὶ πόλεις, ὅσαι τῶν ἀγαθοδωριῶν αὐτοῦ παραπήλαυσαν, ἄλλας τε, καὶ δύο μάλιστα τὰς καλλίστας, τὴν τε καλλιτέκνον Σμύρναν, τὴν γεννήσασαν καὶ θρειαμένην αὐτὸν, ἧς ὑπῆρξεν ὁ στέφανος, καὶ τὴν βασιλεύουσαν ταύτην, ἣν ἡρετίσατο ἑαυτῷ κατοικίαν, καὶ ἐτίμησεν ἀντιτιμηθεῖς· ἐπὶ πᾶσι συλλυποῦμαι μεθ' ὄλου τοῦ γένους ἡμῶν, ὅπερ ἐν τῇ κληρονομικῇ αὐτοῦ καὶ προγοναίᾳ πτωχεῖα ἀπεσυλίθη ἓνα τῶν ὀλίγων ἐκείνων, οἵτινες προίσταντο ὡς πύργοι ὑψηλοὶ εἰς τὰς σφοδρὰς ἐφόδους τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν· ὦ στέρησις! ὦ ζημία! τοιοῦτον ἐξεκένώσαμεν ἅπαντες τὸν κρατῆρα τῆς πικρίας, ἀγαπητοί! τοσοῦτω πικροτέρας καὶ δριμυτέρας, ὅσω αἰφνηδίως καὶ ἀπροσδοκῆτως προσενενεχθεῖσα, ἀπροδιαθέτους ἡμᾶς κατέ-

λαβε· ἐξέσω λοιπόν και πενθεῖν και δακρύειν· τοῦτο και ἡ φύσις ἀπαιτεῖ, και ὁ λόγος αἰρεῖ, ἀλλὰ και τὸ πνεῦμα διακελευεταί· « ἐπὶ νεκρῶ κατάγαγε δάκρυα », και ὁ Κύριος ἡμῶν ὑπέδειξε δακρύσας ἐπὶ νεκρῶ τῷ Λαζάρῳ.

Ἄλλ' ἄρα γε ὑπὸ τὴν ἀφάτον ταύτην πύκνωσιν τῶν κατηφειῶν και σκυθρωποτήτων δυνάμεθα νὰ ὑποδράξωμεν ἀκτινάς τινας οὐρανόυ φωτός εἰς παραμυθίαν ἡμῶν, ἢ θέλομεν θρηνηεῖ ἀπαυστα ὡς ἡ Ραχὴλ, ἥτις ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν τέκνων αὐτῆς οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσί· οὐχί! μὴ γένοιτό ποτε εἰς χριστιανούς ὀρθοδόξους νὰ περιπέσωσιν εἰς τοιαύτην ἀγνοίαν περὶ τῶν κεκοιμημένων, ὡστε νὰ λυπῶνται καθὼς και οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. Ἦν ὅτε ὑπῆρχεν ὁ θάνατος φοβερός τοῖς ἀνθρώποις και τῶν κακῶν τὸ ἀκρότατον· ὅτε ἐδέσποζεν ἡ ἀμαρτία, ὅτε ἐβασίλευεν ὁ ἄδης, ὅτε ὑπερίσχυεν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου· πρὶν ἐτι ὁ Χριστός φανερωθῆ ἡ ζωὴ ἡμῶν, πρὶν φυτεύσῃ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, πρὶν καταβάς εἰς τὸν ἄδην αἰχμαλωτεύσῃ αἰχμαλωσίαν, και θριαμβεύσῃ τὰς ἀρχάς και τὰς ἐξουσίας τοῦ σκότους, και λύσῃ τὰς δούνας τοῦ θανάτου, και ζωοποιήσῃ τοὺς νεκροὺς διὰ τῆς τριήμερου αὐτοῦ ἀναστάσεως· νῦν δὲ, ὦ τῆς ἀφάτου και πανσόφου περὶ ἡμᾶς προνοίας! « Χριστός ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας, και τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος ». Ἡμβλύθη λοιπόν διὰ τοὺς εἰς Χριστὸν πιστεύοντας· ἡμβλύθη, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τοῦ θανάτου τὸ κέντρον, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε διαπερῶν τὰς καρδίας ἀνῆπτε καμίνους θλίψεως ἀπηλπισμένης· ἤδη χάριτι Θεοῦ, διὰ τοῦ ἀγίου βαπτίσματος σύμφυτοὶ γινόμενοι τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ, γινόμεθα σύμφυτοὶ και τῆς αὐτοῦ ἀναστάσεως· διότι « Χριστός ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἀ-

» παρῆ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο »· ἤδη ὁ θάνατος τοῖς μὲν ἀποδημοῦσιν ἐκ τοῦ σώματος και πρὸς Κύριον ἐκδημοῦσιν οὐκ ἔστι θάνατος, ἀλλὰ μετὰστασις ἀπὸ τῶν λυπηροτέρων ἐπὶ τὰ χρηστότερα και θυμηδέστερα, και ἀνάπαυσις και χαρὰ· τοῖς δὲ περιλειπομένοις ἡμῖν νοουεσία σωτήριος, διαφώτισις τοῦ μυστηρίου τῆς ἡμετέρας ζωῆς, και ὑπόμνησις τῆς αἰδίου πατρίδος.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἀγαπητοὶ, δεῦτε τὴν πολλὴν και ἀμετρον λύπην μετριάσαντες, ὄσσην ἐπέχεεν εἰς ἡμᾶς ἀφθόνως ὁ ἄωρος και αἰφνήδιος θάνατος τοῦ μνημονευομένου ἀνδρός, δεξάσωμεν τὸν οὕτως εὐδοκήσαντα Κύριον, ἀναβοῶντες τὰ ῥήματα τοῦ δικαίου Ἰωβ· « ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω και ἐγένετο »· εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον· μακαρίσωμεν δὲ μᾶλλον τὸν ἀποιχόμενον, ὅτι ἀντήλλαξεν ἀντὶ τῶν προσκαίρων τὰ αἰώνια, ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια· ὅτι ἀπαλλαγεὶς τῆς ματαίας τοῦ βίου ζάλης, κατέπλευσεν εἰς τὸν ποθητὸν λιμένα τῆς ἀναπαύσεως· ὅτι τελευταῖον, κατὰ τὴν ἀψευδῆ τοῦ Κυρίου ἐπαγγελίαν « μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν »· ἔχομεν πρὸς τοῦτο ἐχέγγυα ἀσφαλῆ και πιστά· ἔχομεν τὴν σωτικὴν δύναμιν και ἐνέργειαν τῶν ἱερῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, δι' ὧν ἐτετέλεσθη ὁ αἰοίδιμος και ἡγιασθη πολλάκις ἐν τῇ ἐπιγείῳ αὐτοῦ παροικίᾳ· ἔχομεν τὴν ἀξιόχρεων μεσιτείαν τῆς ἀγίας Ἐκκλησίας, ἥτις παραπέμπει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς τὰς αἰώνιους μονὰς διὰ τῶν σωτηρίων αὐτῆς προσευχῶν· ἔχομεν τὰς ἀξιωμασίους αὐτοῦ πολλὰς και ποικίλας ἀγαθοεργίας, ἀγαθὰς προπομποὺς εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως· ἔχομεν τελευταῖον πρόσφατον και ἀρίδην δειγμα τῆς εἰς Θεὸν ζώσης και ἐνεργοῦ αὐτοῦ πίστεως, τὸν ἐν τῷ ἀγροκηπίῳ αὐτοῦ φιλοτίμως ἀνεγειρόμενον ἱερὸν ναόν, τὸν ὁποῖον κατέλιπεν ἀτελεῖ μετὰ τοῦ

μελετωμένου και μήπω έναρχθέντος σχολείου διά τούς παίδας τῶν περιοίκων. Τοιοῦτον γενόμενον τὸν μακαρίτην Ἐμμανουὴλ παρέλαβεν ὁ ζωῆς και θανάτου Κύριος, ἐκ τῆς οικοδομουμένης αὐτοῦ ἐκκλησίας τῆς ἐπὶ γῆς στρατευομένης, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν πρωτοτόκων, τῶν ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, και παρέλαβεν αὐτὸν κατ' αὐτὴν ταύτην τὴν κλητὴν και ἁγίαν ἡμέραν τῆς τριημέρου αὐτοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως· μεταδιβάσας στιγμιαίως ἀπὸ χαρᾶς εἰς χαρὰν, ἀπὸ πανηγύρεως εἰς πανήγυριν, ἐκεῖ ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν αὐτός, και ὅπου ἦχος καθαρῶς ἑορταζόντων, τοσοῦτον μόνον ἀκούσας παρ' αὐτοῦ τὸ: « μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου », και τοσοῦτον εἰπὼν « σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ ».

Ταῦτα παραμυθοῦσι χριστιανούς, ταῦτα παρηγοροῦσι τοὺς οἰκείους και φίλους· ταῦτα ἄς μετατρέψωσι τὸ πένθος ὑμῶν, ᾧ εὐλογημένοι καρποὶ τῆς ἀξιωμακαρίστου ἐκείνης ρίζης, εἰς δοξολογίαν και αἶνον Θεοῦ. Ἄγαθὸν πατρός εὐμοιρήσατε, συνετὸν και ἔμπειρον ἐλάβετε εἰς τὸ τοῦ βίου στάδιον τὸν χειραγωγόν· ἱκανὰς κατέλιπεν ὑμῖν ὁ πατήρ πρὸς ἔνδοξον και θεοφιλῆ πολιτείαν τὰς ἀφορμάς· συνεχίσατε τὸ ἔργον αὐτοῦ· τιμήσατε πατέρα δημωφελῆ, δημωφελέστεροι φανέντες ὑμεῖς· ἐκεῖνος προελαίανεν ὑμῖν τὴν ὁδόν, διαπραξάμενος τὸ δυσχερέστερον μέρος τῆς ἐγχειρήσεως, εἰς ὑμᾶς ἤδη ἀπόκειται ἵνα διαδεξάμενοι μετὰ τοῦ πατρός κλήρου και τὴν πατρικὴν προαίρεσιν, συνεχίσητε τὴν παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν δυνάμεων ὑπουργίαν αὐτοῦ, πραγματευόμενοι ὡς πιστοὶ οἰκονόμοι τὴν πλουσίαν παρακαταθήκην τῶν δωρεῶν αὐτοῦ· οὐχί! δὲν ἔμεινεν ἀνευ λόγου τινος μυστικοῦ ἀτελῆς ἡ οἰκοδομὴ τοῦ πατρίου ὑμῶν ἱεροῦ ναοῦ· εἶναι σύμβολον ὄρατόν τῆς ἐπιβεβλημένης εἰς ὑμᾶς συνεχίσεως τῶν θεοφιλῶν

αὐτοῦ ἔργων· ὑμέτερόν ἐστι τοῦ λοιποῦ τὸ ἐπιστέγασμα, ἡ ἐπικόσμησις και ἡ διατήρησις οὐ μόνον τοῦ χειροποιήτου ἐκείνου, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τοῦ ἀχειροποιήτου ναοῦ τῆς χριστιανικῆς τελειότητος, πρὸς ἣν ἔσπευδεν αὐτός, και πρὸς ἣν παρεσκεύαζεν ὑμᾶς συνεργούς ὁ αἰδιδίμος. Ὡ! ἐὰν τὴν τελευταίαν σιγμὴν ἠδυνήθη νὰ στρέψῃ που τὸ σθεννύμενον αὐτοῦ βλέμμα, ὑμᾶς ἐπόθησε νὰ ἰδῇ πάντως, και ἐὰν ἠδύνατο νὰ ἐκφέρῃ φωνὴν, μετὰ τῆς τελευταίας εὐχῆς ἤθελε συστήσει πρὸς ὑμᾶς τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν, τὴν πρὸς τὸ γένος ἡμῶν ἀγάπην, και τὴν διηνεκὴ κατὰ τὰ πάτρια εἰς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ὑποταγήν. Ταῦτα παρ' ὑμῶν και θανῶν και σιγῶν ὁ πατήρ ἐξαιτεῖται· τοῦτο κάλλιστον ἔσεται μνημόσυνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ, οὐχ εἰς ἓνα καιρὸν και τόπον τελούμενον, ἀλλ' αἰετοτε και πανταχοῦ μνημόσυνον αἰώνιον· οὕτως ἡ νέκρωσις αὐτοῦ ἔσεται κυρίως και ἀληθῶς ἀναστάσιμος, ἀνισταμένου μὲν ἐν τῷ Χριστῷ και μετὰ τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ ἐκτυπώτερον πάσχα τῶν οὐρανῶν, ἀνισταμένου δὲ και δι' ὑμῶν ἐνδελεχῶς ἐν ταῖς μνήμαις τῶν ἀνθρώπων· « και τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ εἰς γενεάν και γενεάν ».

Πρὸς ὑμᾶς ἤδη στρέφεται σπεύδων ὁ λόγος, χριστιανοὶ ἀδελφοί· ἀναμφιβόλως ἡ ἀφορμὴ τῆς παρουσίας συνάξεως κατὰ πολλοὺς λόγους ὑπάρχει διδακτικωτάτη εἰς πάντα ἡμᾶς· ὁ ἀνὴρ οὗτος, οὐ πινος τὴν στέρησιν δικαίως θρηνοῦμεν, εὐρίσκεται ἤδη ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ ἀοράτου Θεοῦ· αὐξήσας θεοφιλῶς, ὅπερ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τάλαντον, ὡς πιστὸς τραπεζίτης, ἀποδίδωσιν αὐτὸ σὺν τόκῳ, και ἀκούει παρ' αὐτοῦ, « ἐπὶ ὀλίγα εἰς πιστός, » ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου », ἀπῆλθεν ἀφ' ἡμῶν, τοσαῦτα φέρων μεθ' ἑαυτοῦ, ὅσα ἐλέησεν, ὅσα ἐχορήγησεν, ὅσα τῷ βῶ τούτῳ ἀγαθὰ ἐλειτούργη-

σεν· ὁ δὲ πολυζήλος ὄλβος, καὶ τῆς βιωτικῆς περιφανείας ὁ ὄγ-
 κος, καὶ τῶν κοσμικῶν ἀγαθῶν ἡ περίσσεια μέχρι τῆς πύλης
 τοῦ τάφου μικρὸν θηραυλήσαντα ὑπεχώρησαν ὡς ἀλλότρια·
 βραχὺς δὲ λίθος ἐν ἀγροτικῷ ναϊδρίῳ καλύπτει τὸ σῶμα αὐτοῦ,
 κόνιν καὶ τέφραν καὶ ὀστέα ξηρὰ μετ' ὀλίγον ἐσόμενον. Ὡ τῆς
 τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ματαιότητος! ἐπιγνώμεν, ἀδελφοί,
 τὴν ἡμετέραν εὐτέλειαν. Εἶναι καιρὸς νὰ στρέψῃ ἕκαστος τὴν
 προσοχὴν ἀπὸ τοῦ προαπελθόντος ἀφ' ἡμῶν ἀδελφοῦ εἰς ἑαυτὸν,
 καὶ παρατηρηθῇ μόνος εἰς τὸ κάτοπτρον τοῦ θανάτου· οὗτος ἔρ-
 χεται πρὸς ἡμᾶς ἀθόρυβος καὶ σιωπηλὸς ὡς κούφη σκιά, καὶ
 μεταβιάζει ἅπαντας, ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον εἰς τὴν χώραν τῆς
 μισθαποδοσίας· ὦμεν ἔτοιμοι πρὸς ὑποδοχὴν αὐτοῦ· ἔστωσαν
 αἱ βίβλοι τῶν πράξεων ἡμῶν καθαραὶ, οἱ ὑπολογισμοὶ τῶν δια-
 νοημάτων ἡμῶν ἀκριβεῖς, τὸ χρέος πεπληρωμένον, ἡ πίσις τε-
 τηρημένη, ἵνα γένηται ἡ τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐκκαθάρισις ἀνεπαί-
 σχυντος καὶ εὐπαρρησίαστος εἰς τὸ ἐκεῖ ἐλεγκτήριον. Καθόλου
 δὲ εἰπεῖν, ζήσωμεν ὡς χριστιανοὶ, ἀφορῶντες ἀείποτε εἰς τὸ πε-
 रिμένον ἡμᾶς τέλος, καὶ ἀτενίζοντες πρὸς τοὺς τάφους τῶν
 πλησίον ἡμῶν, ὡς ἀτενίζουσιν οἱ θαλασσοπόροι πρὸς τὴν λέμ-
 βον, ἥτις μὴ δυνηθεῖσα νὰ περιλάβῃ ἅπαντας διὰ μιᾶς, ἀπο-
 πλέει πρὸς τὸ παρὸν μετὰ τινων εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν ὄχθη· νῦν
 δὲ ἀποδώσωμεν Κυρίῳ τὰς εὐχὰς ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ
 συγκαλέσαντος ἡμᾶς εἰς τὸ μνημόσυγον αὐτοῦ, ἀναβοήσαντες
 ὁμοφώνως: Τῷ αἰοδίμῳ Ἐμμανουὴλ Βαλτατσῆ αἰωνία ἡ μνήμη!
 αἰωνία ἡ μνήμη! αἰωνία ἡ μνήμη!

ΔΟΤΟΛ

ΕΙΣ ΤΗΝ

ΜΗΧΟΖΥΤΗΝ ΤΟΥ ΔΟΛΙΜΟΥ

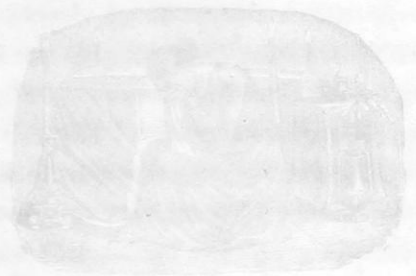
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΑΛΑΤΣΗ

Καθηγητής της Γραμμάτικης

ΚΑΛΑΜΑΡΙΟΥ

Τῆς Κρήτης τῶν Μουσικῶν

Ἐν τῷ κατὰ τὸ Στρατοδικεῖον ἀνακρινέντι τῶν Ἐπιστολῶν

ΕΝ ΚΡΗΤΙ ΜΗΧΟΖΥΤΗ

Ἐστὶν ἄνευθεν Κρητικῆς καὶ ἑλληνικῆς ἱστορίας

1855

MEGALON

